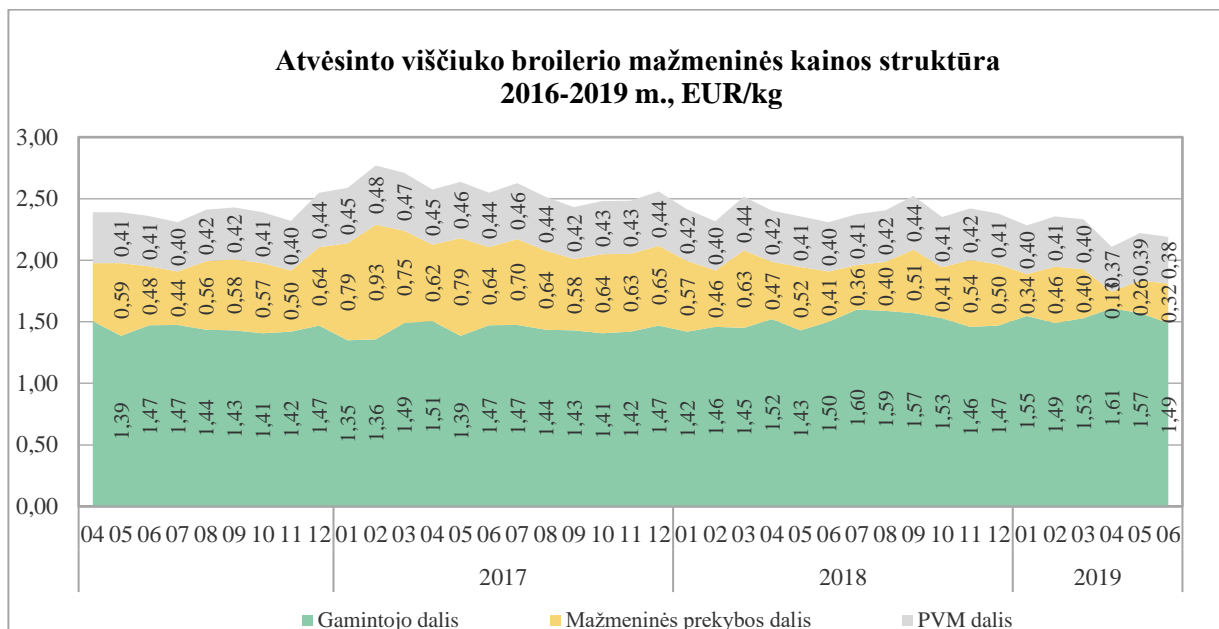

VIŠTIENOS RINKOS 2019 M. II KETVIRČIO APŽVALGA

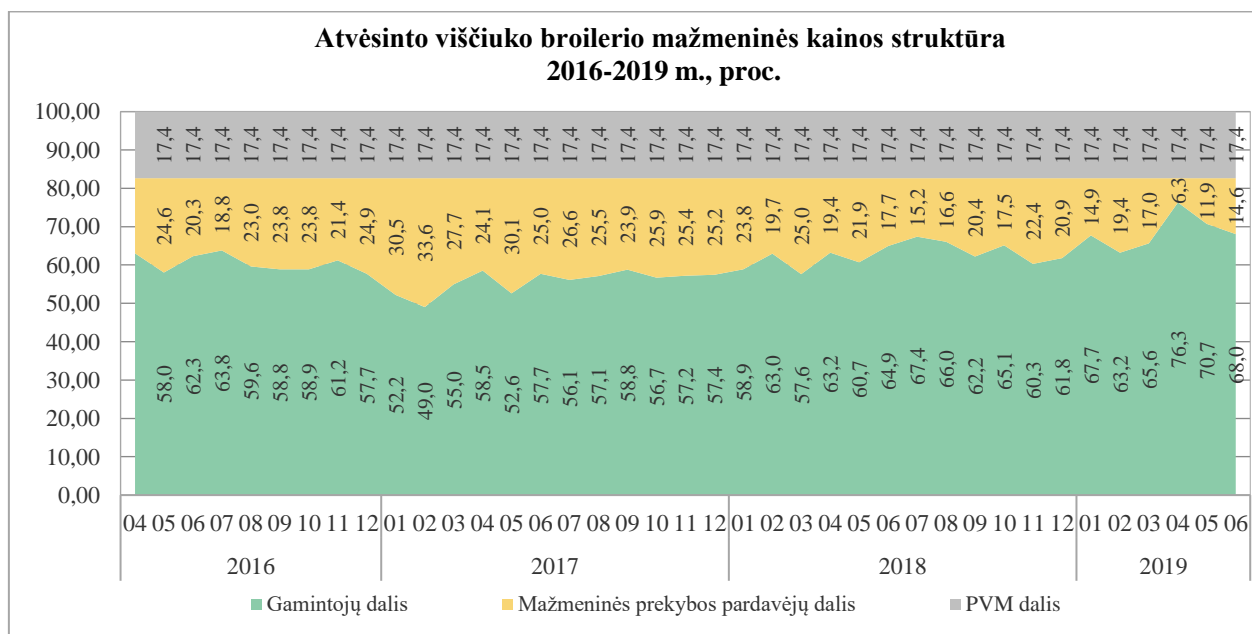
2019 m. II ketvirtį, palyginti su I ketvirčiu, mažmeninės prekybos dalis atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje sumažėjo 36,02 proc. (nuo 17,13 iki 10,96 proc.), o gamintojo dalis padidėjo 9,42 proc. (nuo 65,52 iki 71,69 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. mažmeninės kainos.

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

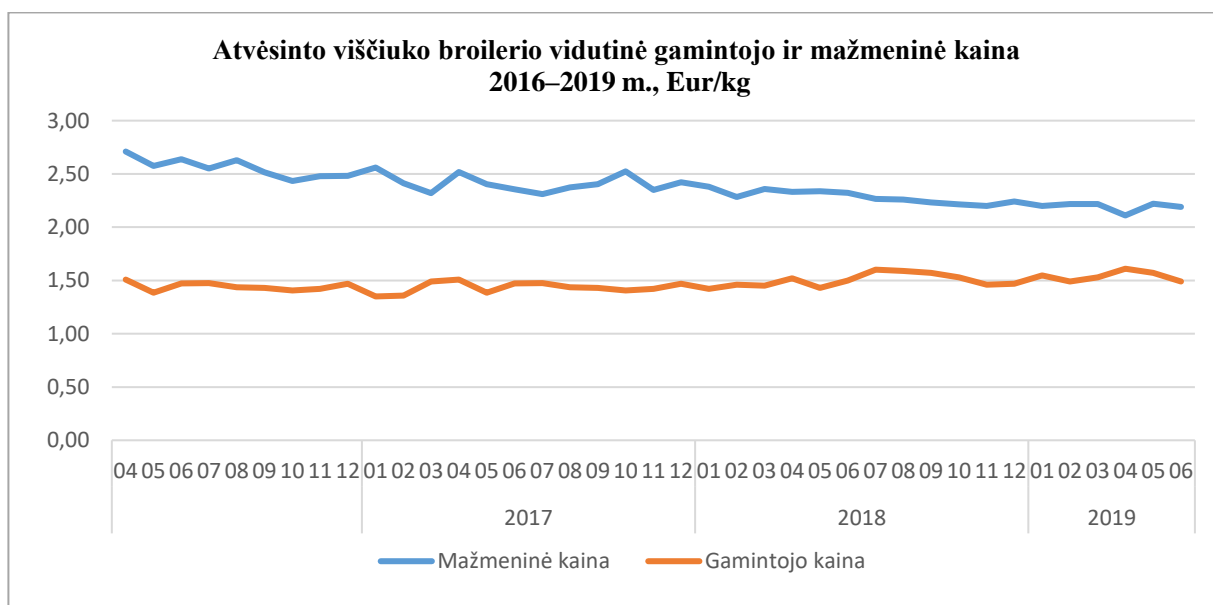
Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2019 m. I ketvirčiu, sumažėjo 6,2 proc. punktu (iki 10,96 proc.), o gamintojo dalis padidėjo, atitinkamai, 6,2 proc. punktu (iki 71,69 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

2019 m. II ketvirtį atvėsinto viščiuko broilerio vidutinė **mažmeninė** kaina (neįskaitant akcijų) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse nuosekliai mažėjo nuo 2018 m. I ketvirčio. 2019 m. II ketvirtį, palyginti su I ketvirčiu, šis sumažėjimas siekė 6,51 proc. (0,15 EUR/kg), o palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, atvėsintų viščiukų broilerių mažmeninė kaina buvo 7,77 proc. mažesnė. Mažmeninės kainos sumažėjimui galėjo turėti įtakos akcijų importuotai produkcijai ir beveik ketvirtadaliu sumažėję brangesnių, be antibiotikų užaugintų viščiukų, pardavimo kiekiai.

Prognozuojama, kad sumažėjus viščiukų broilerių gamintojo kainoms Lenkijoje, taip pat dėl šiek tiek mažesnės savikainos (ŽŪIKVC duomenimis, 2019 m. balandžio–gegužės mėn. pašarinių kviečių kaina buvo vidutiniškai 5,0 proc. žemesnė nei 2019 m. I ketv.) sumažėjus gamintojų kainoms, mažmeninė atvėsintų viščiukų broilerių kaina Lietuvoje artimiausiu laikotarpiu turėtų išlikti panaši arba šiek tiek sumažėti.

Pastabos. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje analizuojamu laikotarpiu taip pat mažėjo. 2019 m. II ketvirtį vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje buvo 1,2 proc. mažesnė nei 2019 m. I ketvirtį ir 0,47 EUR/kg mažesnė, palyginti su Lietuvoje buvusiu šio produkto kaina.

Vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje, EUR/kg

	2018 m.			2019 m.						Pokytis % ketvirčio
	10 mėn.	11 mėn.	12 mėn.	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	
Atvėsintas viščiukas broileris	1,68	1,66	1,61	1,61	1,63	1,74	1,79	1,77	1,76	6,83

*lyginant 2019 m. II ketvirtį su 2018 m. I ketvirčiu

Šaltinis: *Statistics Poland*

Lyginant vidutinę mažmeninę atvėsinto viščiuko broilerio kainą Lietuvos sostinėje su kai kurių kitų ES šalių sostinėse esančiomis kainomis, Vilniuje šio produkto kaina buvo aukštesnė nei Prahoje ir Budapešte, tačiau 38,99 proc. žemesnė nei Rygoje.

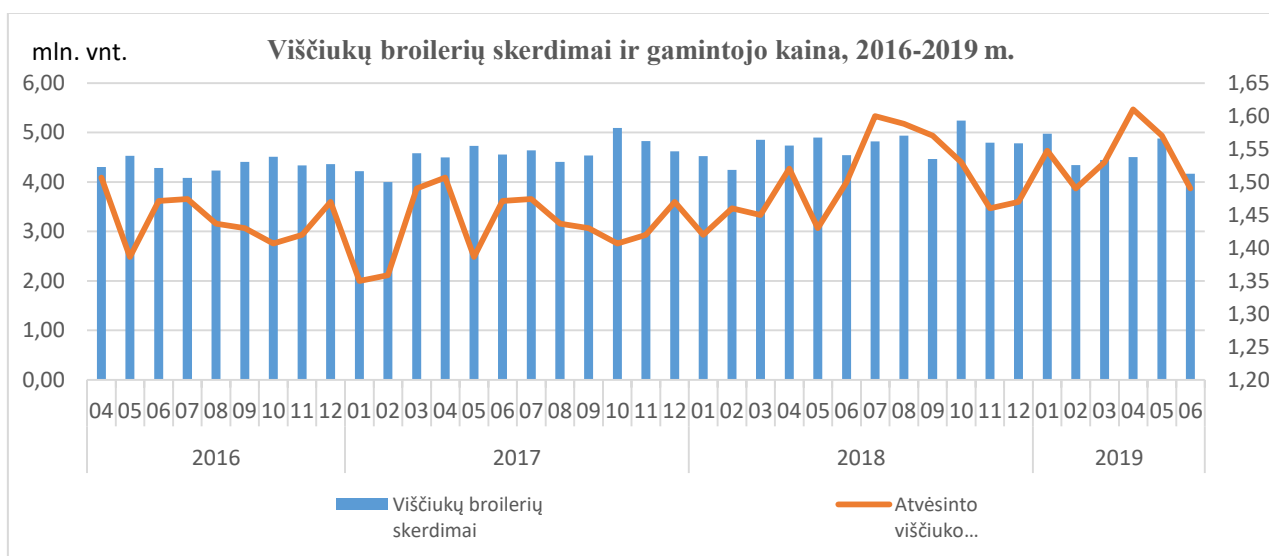
Mažmeninės atvėsinto viščiuko broilerio kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, 2017-2019 m. EUR/kg

	2017				2018				2019		Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	ketvirčio	metų
Vilniuje	2,78	2,36	2,37	2,37	2,37	2,37	2,29	2,33	2,18*	2,18	0,00	-8,02
Rygoje	-	-	2,75	3,81	-	-	-	3,73	2,37	3,03	27,85	-
Prahoje	2,45	2,42	2,69	2,63	2,92	2,79	2,29	2,64	2,54	2,08	-18,11	25,45
Budapešte	-	-	2,12	2,03	2,04	2,00	1,93	1,92	1,97	1,94	-1,52	-3,00

*patikslinti duomenys

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. II ketvirtį šalies skerdyklose buvo paskersta 13,55 mln. viščių broilerių – 1,45 proc. mažiau nei I ketvirtį ir 4,44 proc. mažiau nei 2018 m. II ketvirtį. Viščių skerdenų gamyba analizuojamu laikotarpiu sudarė 24,516 tūkst. t – 0,86 proc. mažiau nei I ketvirtį ir 6,98 proc. mažiau nei prieš metus.

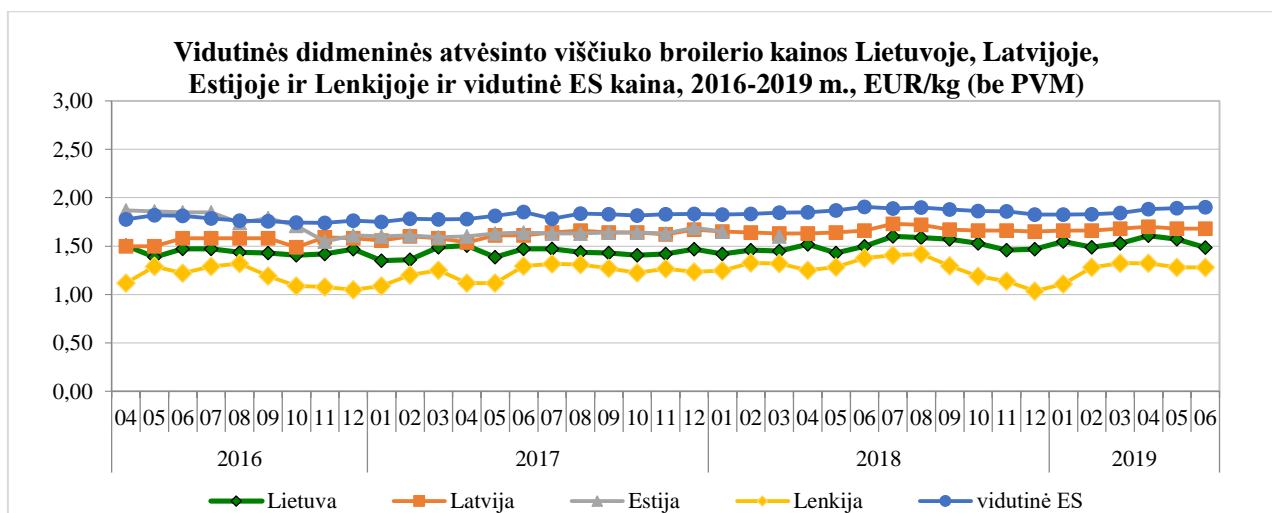
Kaip ir buvo prognozuota, viščių broilerių **gamintojo** kaina 2019 m. I ketvirtį, palyginti su II ketvirčiu, padidėjo 2,25 proc. (0,03 EUR/kg) ir buvo 4,94 proc. aukštesnė nei prieš metus. Labiausiai tarp kaimyninių valstybių analizuojamu laikotarpiu viščių broilerio kaina didėjo Lenkijoje (4,38 proc.), tačiau ji buvo 20,93 proc. žemesnė nei Lietuvoje. Vidutinė didmeninė kaina ES valstybėse 2019 m. II ketvirtį, palyginti su I ketvirčiu, padidėjo 3,38 proc. ir buvo 0,10 proc. aukštesnė nei prieš metus.

Prognozuojama, kad, padidėjus didmeninėms kainoms kaimyninėse šalyse, Lietuvoje atvėsinto viščių broilerio gamintojo kaina turėtų išlikti panaši arba šiek tiek didėti.

Vidutinės didmeninės atvėsintų viščių broilerių kainos kai kuriose Europos valstybėse 2018 m. I ketv. – 2019 m. II ketv., EUR/100 kg

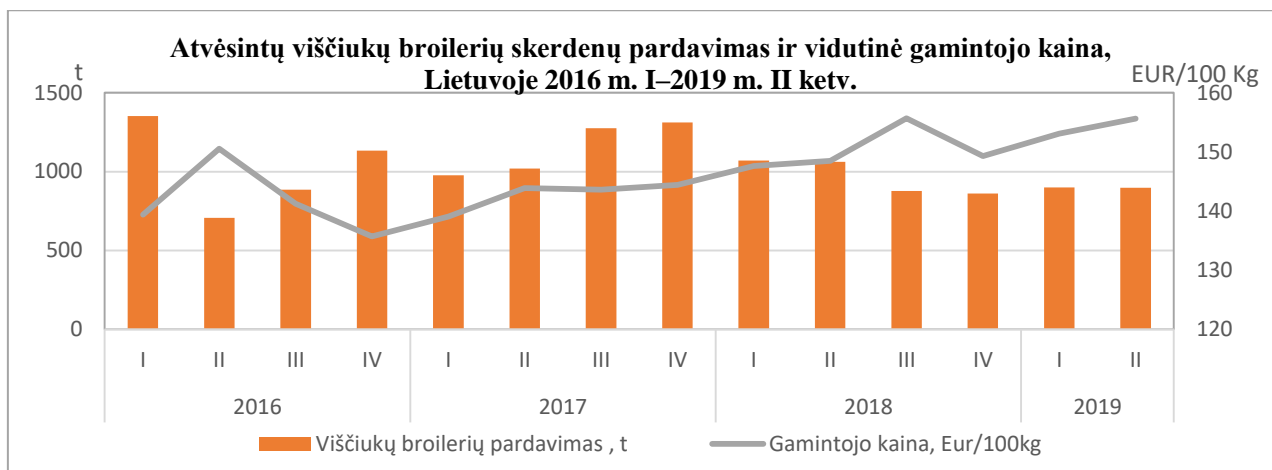
	2018 m.				2019 m.		Pokytis, %	
	I	II	III	IV	I	II	ketvirčio	metų
Lietuva	1,44	1,48	1,59	1,49	1,52	1,56	2,25	4,94
Latvija	1,64	1,64	1,71	1,66	1,66	1,69	1,70	2,94
Lenkija	1,30	1,31	1,38	1,38	1,24	1,29	4,38	-1,20
vidutinė ES	1,84	1,89	1,90	1,84	1,83	1,89	3,38	0,10

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS), EK

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS), EK

Viščių broilerių skerdenų pardavimo vidaus rinkoje kiekiai 2019 m. balandžio–birželio mėn., palyginti su 2019 m. I ketvirčiu, sumažėjo nežymiai – 0,1 proc., tačiau, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, buvo 15,5 proc. mažesni. Šiam sumažėjimui įtakos galėjo turėti 0,9 proc. sumažėjusi broilerių skerdenų gamyba.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Vištienos importas ir eksportas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. II ketvirtį vištienos (kodai 0207 11–0207 14) importas sumažėjo. 2019 m. balandžio–gegužės mėn. įvežta 6 036,34 t vištienos – 2,18 proc. mažiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Analizuojamu laikotarpiu pagrindinė paukštienos importo šalis buvo Lenkija. Iš šios šalies įvežta 4 697,57 t vištienos – 10,50 proc. daugiau nei prieš metus. Iš Lenkijos importuotos vištienos vertė padidėjo 5,84 proc., nuo 1,54 EUR iki 1,63 EUR/kg. Vištienos importas iš Latvijos analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 1,36 proc., iki 508,49 t. Iš Latvijos įvežtos vištienos vertė 2019 m. I ketvirtį buvo 73,33 proc. aukštesnė nei prieš metus. Sumažėjusios vištienos importo apimtys ir aukštesnės importuotos produkcijos kainos sudarė palankias sąlygas vietiniams gamintojams, todėl kaina artimiausiu laikotarpiu turėtų išlikti stabili arba šiek tiek didėti.

Vištienos eksportas balandžio–gegužės mėn. sudarė 7 998,18 t – 6,07 proc. mažiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Vidutinė eksportuotos produkcijos vertė sudarė 1,88 EUR/kg ir, palyginti su tuo pačiu praėjusiu metų laikotarpiu, sumažėjo 1,05 proc. Pagrindinės vištienos eksporto šalys partnerės analizuojamu laikotarpiu buvo Latvija (2 425,29 t), Olandija (1 050,62 t), Estija (840,37 t), Prancūzija (548,31 t) ir Danija (443,92 t). Vištienos eksportas į trečiąsias šalis analizuojamu laikotarpiu sudarė 1 420,28 t ir, palyginti praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 29,93 proc.

Remiantis naujausiomis Europos Komisijos prognozėmis, 2019 m. vištienos gamyba ES turėtų sumažėti 2,5 proc. Eksportas ES šalyse turėtų didėti 3,0 proc., o importo augimas turėtų siekti 5,5 proc. Prognozuojama, kad vištienos suvartojimas 2019 m. didės ne taip sparčiai kaip 2017/2018 m. laikotarpiu – 2,4 proc.¹

Eurostato duomenimis, 2019 m. sausio–gegužės mėn., palyginti 2018 m. su tuo pačiu laikotarpiu, vištienos importas ES iš trečiųjų šalių padidėjo 13,8 proc. Importas iš Brazilijos padidėjo

23 proc. (iki 138,42 tūkst. t), Tailando - 11 proc. (iki 137,17 tūkst. t), Ukrainos – 12 proc. (iki 56,13 tūkst. t).¹

Prognozuojama, kad aukštos broilerių mėsos kainos skatins tolesnį paukštienos importo iš trečiųjų šalių augimą.²

Remiantis Rabobank prognozėmis, ES rinkoje artimiausiu metu gali susidaryti pigesnės produkcijos iš Rytų Europos perteklius, kuris gali paveikti ES paukštienos kainas.³

Eurostato duomenimis, 2019 m. II ketvirtį didmeninė atvėsintų viščiukų kaina JAV mažėjo ir 28 sav. (2019 07 08–14) sudarė 173,25 EUR/100 kg bei buvo 9,5 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą. Vidutinė atvėsintų viščiukų kaina analizuojamu laikotarpiu Brazilijoje sudarė 111,45 EUR/kg ir buvo 41,79 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą.⁴

Europos paukštienos gamintojai nerimauja, kad po to, kai 2019 m. birželio 28 d., po apie dvi dekadas trukusių derybų, tarp ES ir Pietų Amerikos bloko (Mercosur) buvo pasirašytas susitarimas dėl papildomų 180 tūkst. t paukštienos importo, ES rinkoje padidės pigesnės braziliškos vištienos pasiūla.⁵

IŠVADOS

1. 2019 m. II ketvirtį, palyginti su 2019 m. I ketvirčiu, atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje mažmeninės prekybos dalis sumažėjo 36,02 proc., o gamintojų dalis padidėjo 9,42 proc.

2. Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio gamintojo kaina Lietuvoje padidėjo. Tam įtakos galėjo turėti dėl brangių pašarinių grūdų išaugusi gamybos savikaina, sumažėjęs vištienos importas bei padidėjusios vištienos didmeninės kainos kaimyninėse šalyse. Prognozuojama, kad viščiukų broilerių gamintojo kaina ateityje turėtų šiek tiek didėti, tačiau tai priklausys nuo paklausos eksporto rinkose.

3. 2019 m. II ketvirtį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, atvėsintų viščiukų broilerių pardavimas vidaus rinkoje sumažėjo 15,5 proc.

4. Mažmeninės atvėsinto viščiuko broilerio kainos sumažėjimui įtakos galėjo turėti dėl sezoniškumo šiek tiek sumažėjusi paklausa vidaus rinkoje.

5. Prognozuojama, kad 2019 m. viščiukų broilerių kainos ES turėtų išlikti aukštos, tačiau joms turės įtakos paukštienos importas iš trečiųjų šalių.

Panaudoti papildomi informacijos šaltiniai:

¹<https://circabc.europa.eu/sd/a/cdd4ea97-73c6-4dce-9b01-ec4fdf4027f9/24.08.2017-Poultry.pptfinal.pdf>

²https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-summer-2019_en.pdf

³<https://www.wattagnet.com/articles/38143-observations-from-rabobanks-poultry-quarterly-report>

⁴https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/dashboards/poultry-meat-dashboard_en.pdf

⁵<https://www.poultryworld.net/Home/General/2019/7/Mercosur-deal-criticised-by-European-poultry-farmers-447950E/>
